

**Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

**Η ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

**2<sup>ο</sup> ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

Συνήλθε στην έδρα της στις 19 Μαρτίου 2019, με την εξής σύνθεση: Μαρία Μανδράκη Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή και Νικόλαος Σαββίδης, Μέλη.

Για να συνεξετάσει α) την με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέταση Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) 194/15.02.2019 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», που εδρεύει ..., επί της οδού ..., αρ. ... και β) την με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέταση Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) 195/15.02.2019 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», που εδρεύει ....., επί της οδού ....., αρ. ..., νομίμως εκπροσωπούμενες, κατά της ίδιας αναθέτουσας αρχής στο πλαίσιο της ίδιας διαγωνιστικής διαδικασίας και κατά της ίδιας προσβαλλόμενης πράξης, ήτοι

Κατά της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και δη κατά της υπ' αριθμ. 20088 απόφασης (υπ' αριθμ. 1308 συνεδρίασης της 01.02.2019) του διοικητικού συμβουλίου της ως άνω ανώνυμης εταιρείας/ αναθέτοντος φορέα, όπως τούτη εκδόθηκε στο πλαίσιο της με αριθμ. ΣΠ2/2018 διακήρυξης με αντικείμενο τη σύναψη συμφωνίας - πλαίσιο παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης στο πεδίο αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. άνω των ορίων του άρθρου 235 του Ν. 4412/2016, με ανοικτή διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 3.852.780,87€ συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της προαίρεσης, πλέον ΦΠΑ ύψους 924.667,41€.

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

Κατά της β) ως άνω Προσφυγής άσκησε Παρέμβαση η πρώτη προσφεύγουσα ως άνω συμμετέχουσα εταιρεία με την επωνυμία «...», η οποία κατέθεσε/ ανήρτησε στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ την 25<sup>η</sup>.02.2019 τη Παρέμβαση της.

Κατά της α) ως άνω Προσφυγής, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ)-Αρχή Εξέταση Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) 194/15.02.2019, άσκησε Παρέμβαση η συμμετέχουσα εταιρεία με την επωνυμία «...», η οποία εδρεύει στην ..., επί της ..., αρ. ..., νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία κατέθεσε τη Παρέμβαση της ενώπιον της ΑΕΠΠ.

Με την α) Προδικαστική Προσφυγή, η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης καθώς και κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής προκειμένου για τον αποκλεισμό της συμμετέχουσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...» και της συμμετέχουσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...», αφού αποφασίστηκε η έγγραφη κλήση των ως άνω οικονομικών συνδιαγωνιζόμενων φορέων προκειμένου για τη διευκρίνιση των οικονομικών προσφορών τους κατά το άρθρο 102 παρ. 4 και 5 του Ν. 4412/2016, ενώ με τη β) Προδικαστική Προσφυγή, η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης με την οποία, κατόπιν έγκρισης των Πρακτικών με αριθμ. 1/21.12.2018 και 2/18.01.2019 καθώς και της από 25.01.2019 Εισήγησης της Υπηρεσίας, απορρίφθηκε η προσφορά της κατά το στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικών προσφορών και αποκλείσθηκε από τη συνέχεια του διαγωνισμού.

Με την παρέμβαση της κατά της β) ως άνω Προσφυγής με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέταση Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) 195/15.02.2019, η παρεμβαίνουσα εταιρεία «...» επιδιώκει την απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης κατά το σκέλος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς της β) προσφεύγουσας εταιρείας με την επωνυμία «...».

## **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

Με την παρέμβαση της κατά της α) ως άνω Προσφυγής με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέταση Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) 194/15.02.2019, η παρεμβαίνουσα εταιρεία με την επωνυμία «...» επιδιώκει την απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με τον με ΑΔΑΜ 18PROC003258771 2018-06-14 στο ΚΗΜΔΗΣ και με αριθμ. ΣΠ2/2018 Διακήρυξη προκήρυξε με ανοικτή διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ (με συστημικό α/α ..... ) διαγωνισμό με αντικείμενο τη σύναψη συμφωνίας - πλαίσιο παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης στο πεδίο αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. άνω των ορίων του άρθρου 235 του Ν. 4412/2016, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 3.852.780,87€ συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της προαίρεσης και πλέον ΦΠΑ ύψους 924.667,41€. Αντικείμενο της παρούσας συμφωνίας πλαισίου είναι η παροχή υποστηρικτικών τεχνικών υπηρεσιών και λοιπών υπηρεσιών στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης, στην οποία θα προβεί ο ανάδοχος με την ελάχιστη ομάδα έργου του, τα μέλη της οποίας θα συνεργάζονται άμεσα με τα στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης και θα υποστηρίζουν το πρόγραμμα εργασιών που θα καθορίζεται από αυτά. Η διάρκεια της συμφωνίας - πλαίσιο ορίζεται στα τρία (3) έτη από την υπογραφή αυτής. Οι δε εκτελεστικές συμβάσεις μπορούν να συνάπτονται έως και τη συμπλήρωση του χρόνου διάρκειας της συμφωνίας-πλαίσιο και η διάρκεια τους μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο λήξης της συμφωνίας-πλαίσιο.

2. Επειδή, για την άσκηση της α) Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο για τον φορέα «Αρχή

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.)», σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 και του άρθρου 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, ποσού 15.000,00 € (με κωδικό ηλεκτρονικού παραβόλου 260033348959 0415 0052), αντιστοίχως δε για τη β) Προδικαστική Προσφυγή καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο για τον φορέα «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.)» (με κωδικό ηλεκτρονικού παραβόλου 260030543959 0415 0046) ποσού 15.000,00€.

3. Επειδή, και οι δύο υπό κρίση Προδικαστικές Προσφυγές ασκήθηκαν με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και την παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, περιέχουν δε τα κατά Νόμον ουσιώδη στοιχεία και συνεπώς παραδεκτώς άγονται προς εξέταση ενώπιον της ΑΕΠΠ.

4. Επειδή, οι Προσφυγές έχουν κατατεθεί εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α΄ του Π.Δ. 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α΄ του Ν.4412/2016, δεδομένου ότι και οι δύο ως άνω προσφεύγουσες άσκησαν τις υπό κρίση Προσφυγές τους στις 14.02.2019, ήτοι επομένως εντός της προβλεπόμενης ως άνω νόμιμης δεκαήμερης προθεσμίας, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη πράξη κοινοποιήθηκε από τον αναθέτοντα φορέα/ αναθέτουσα αρχή ΕΥΔΑΠ Α.Ε., στους συμμετέχοντες, μεταξύ των οποίων και στις προσφεύγουσες, ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., στις 04.02.2019.

5. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας ασκούνται οι συνεξεταζόμενες Προσφυγές είναι καθ' ύλην αρμόδια για την εξέταση τους, βάσει της εκτιμώμενης αξίας της υπόψη σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, η οποία ανέρχεται σε ποσό 3.852.780,87€ πλέον Φ.Π.Α. Επιπροσθέτως, παραδεκτώς ασκούνται οι υπό κρίση Προσφυγές ενώπιον της ΑΕΠΠ βάσει του αντικειμένου της σύμβασης (υπηρεσίες), της ημερομηνίας αποστολής της Προκήρυξης στην ΕΕΕΕ

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

(11.06.2018) ως και δημοσίευσής της στο ΚΗΜΔΗΣ (14.06.2018 με ΑΔΑΜ: 18PROC003258771), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 345 παρ. 1 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει το τελευταίο μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (ΦΕΚ Α΄ 116).

6. Επειδή, με την α) ως άνω Προσφυγή η προσφεύγουσα εταιρεία «...», στρέφεται κατά της υπ' αρ. 20088/1308/01.02.2019 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., διότι όπως αναφέρει στο έντυπο της προσφυγής της με την ως άνω προσβαλλόμενη απόφαση, το διοικητικό συμβούλιο, όπως αναιτιολόγητα και ενάντια στην εισήγηση της ειδικής επιτροπής του διαγωνισμού, αποφάσισε αντιθέτως προς τη τελευταία. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την από 25.01.2019 Εισήγηση της ειδικής επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού ΣΠ2/2018, μετά από έλεγχο και αξιολόγηση του φακέλου «δικαιολογητικά συμμετοχής - τεχνική προσφορά» προέκυψε ότι γίνονται αποδεκτές κατά το στάδιο αυτό, οι προσφορές των εταιρειών «...», δηλαδή της συμμετέχουσας και νυν προσφεύγουσας εταιρείας, και των εταιρειών «...» και «...». Ακολούθως, μετά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των τριών (3) ως άνω συμμετεχουσών εταιρειών, η ειδική επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού έκανε αποδεκτή μόνο την προσφορά της ίδιας (...) και απέρριψε τις προσφορές των άλλων συμμετεχουσών εταιρειών «...» και «...» διότι, όπως αναφέρεται στην ως άνω εισήγηση της επιτροπής, δεν πληρούν τις προδιαγραφές της διακήρυξης, καθώς οι προσφορές τους αφορούν τμήμα μόνο του διαγωνισμού και όχι το σύνολο αυτού, κατά παράβαση συγκεκριμένα του όρου 1.3.3. της διακήρυξης, τιθέμενου επί ποινή αποκλεισμού, και ως εκ τούτου είναι απαράδεκτες. Με την προσβαλλόμενη απόφαση ωστόσο, το διοικητικό συμβούλιο, όπως αναιτιολόγητα, κατά τη προσφεύγουσα και ενάντια στην εισήγηση της ειδικής επιτροπής του διαγωνισμού, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να μην απορρίψει τις οικονομικές προσφορές των «...» και «...» και να ζητήσει την κλήση αυτών για την διευκρίνιση των (οικονομικών προσφορών τους) κατά το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016. Με τον πρώτο λόγο προσφυγής της, πιο συγκεκριμένα, υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι, οι οικονομικές προσφορές των «...» και

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

«...» είναι απαράδεκτες και δεν επιτρέπεται η συμπλήρωση ή διευκρίνιση αυτών, αφού οι οικονομικές προσφορές των ως άνω εταιρειών, κατά την εκτίμηση μάλιστα της ειδικής επιτροπής του διαγωνισμού, δεν αφορούν στο σύνολο του προϋπολογισμού της υπηρεσίας αλλά μόνο τμήματος αυτού, κατά παράβαση του όρου 1.3.3. της διακήρυξης. Ειδικότερα, οι οικονομικές προσφορές δεν περιλαμβάνουν τον προϋπολογισμό που αφορά στο δικαίωμα προαίρεσης, ήτοι δεν περιλαμβάνει την προσφορά τους επί του υπολογιζόμενου από τη διακήρυξη ποσού των 474.962,07€. Ωστόσο ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η κατά παράβαση του όρου 1.3.3. της διακήρυξης παράλειψη υπολογισμού της προαίρεσης κατά την υποβολή της προσφοράς, δεν συνιστά ασάφεια ή ήσσονος σημασία ατέλεια ή επουσιώδη παράλειψη. Η απουσία από την οικονομική προσφορά του τμήματος που αφορά στην προαίρεση δεν αποτελεί πρόδηλο τυπικό ή υπολογιστικό σφάλμα, διότι δεν προκύπτει από το κείμενο αυτής και απαιτείται ειδική συμπλήρωση αυτού από τις ως άνω εταιρείες. Υποστηρίζει συναφώς η προσφεύγουσα ότι ως έχει κριθεί νομολογιακώς δεν είναι επιτρεπτή ούτε η διόρθωση της οικονομικής προσφοράς στην περίπτωση μη συμφωνίας των επιμέρους καταχωρήσεων τιμήματος με το συνολικό προσφερόμενο τίμημα, διότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ασάφεια ήσσονος σημασίας ή ατέλεια, ή ως επουσιώδης παράλειψη, που μπορεί να συμπληρωθεί ή διευκρινιστεί κατά την έννοια του άρθρου 102 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 (ΕΑ ΣΤΕ 219/2017, ΤΝΠ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ). Συνεπώς, εν προκειμένω, δεν πρόκειται για απλή διευκρίνιση αλλά σύνταξη εκ νέου της οικονομικής προσφοράς και υποβολής αυτής εκ νέου με τον υπολογισμό και του ποσού που αντιστοιχεί στην προαίρεση. Η, όλως παράνομη, απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, περί έγγραφης κλήσης για την υποβολή διευκρινίσεων επί των οικονομικών προσφορών, συνιστά εν προκειμένω, παράνομη κλήση για την υποβολή το πρώτο νέας οικονομικής προσφοράς από τις ως άνω εταιρείες, με τον συνυπολογισμό και του ποσού της προαίρεσης. Με τον δεύτερο λόγο προσφυγής της, η προσφεύγουσα στρέφεται ειδικότερα κατά της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας «...», επισημαίνοντας ότι η συμπλήρωση του τμήματος της

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

προαίρεσης στην οικονομική προσφορά δεν είναι εφικτή, βάσει των όσων η ίδια ως άνω συμμετέχουσα εταιρεία αναγράφει στο υπόδειγμα του Παραρτήματος IV. Συγκεκριμένα, το εν λόγω υπόδειγμα περιλαμβάνει ανά τμήμα παρεχόμενης υπηρεσίας, δύο (2) πίνακες. Ο πρώτος αφορά τον προϋπολογισμό του κυρίως τμήματος της υπηρεσίας, το οποίο είναι βέβαιο ότι θα εκτελεστεί στην ορισμένη από τη διακήρυξη ποσότητα, και ο δεύτερος αφορά τον προϋπολογισμό του τμήματος προαίρεσης της υπηρεσίας, το οποίο δεν είναι βέβαιο ότι θα εκτελεστεί και σε ποιο βαθμό και έκταση. Η εταιρεία «...» δεν έχει σταθερό ποσοστό έκπτωσης για κάθε επιμέρους υπηρεσία. Μολονότι αυτό δεν είναι πρόβλημα στον υπολογισμό του προϋπολογισμού του κυρίου μέρους της σύμβασης, διότι η «ποσότητα» των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι δεδομένη, ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι στην περίπτωση εντούτοις των κατά προαίρεση παρεχόμενων υπηρεσιών, η διαφοροποίηση των ποσοστών έκπτωσης των επιμέρους τμημάτων παρεχόμενων υπηρεσιών, καθιστά αδύνατον τον τελικό υπολογισμό του προϋπολογισμού και ανεπίδεκτη την εκτίμηση της οικονομικής προσφοράς της εν λόγω εταιρείας. Αυτό συμβαίνει, κατά τη προσφεύγουσα, διότι δεν είναι γνωστό ούτε βέβαιο εκ των προτέρων εάν θα εκτελεστούν τελικώς πρόσθετες κατά προαίρεση εργασίες, ούτε σε τι θα συνίστανται αυτές, ήτοι σε ποια δηλαδή επιμέρους ομάδα θα εντάσσονται αυτές. Δεδομένου δε του μη σταθερού ποσοστού έκπτωσης ανά είδος παρεχόμενης υπηρεσίας, μεταβάλλεται το ποσοστό της παρεχόμενης έκπτωσης επί του προϋπολογισμού της προαίρεσης, καθιστώντας ούτως μεταβλητή την οικονομική προσφορά, κατά το τμήμα που αφορά την προαίρεση, αναλόγως του είδους και της «ποσότητας» των παρεχόμενων υπηρεσιών κατά προαίρεση, η παροχή των οποίων δεν είναι βέβαιη ούτε γνωστή κατά είδος και «ποσότητα». Επομένως, ο υπολογισμός της προσφοράς της «...», συμπεριλαμβανομένου του κυρίως τμήματος της σύμβασης και της προαίρεσης, δεν είναι δυνατός, διότι δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός της έκπτωσης και της αξίας της προσφοράς κατά το τμήμα που αφορά την προαίρεση, λόγω της μη σταθερής παρεχόμενης έκπτωσης για κάθε

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

επιμέρους εργασία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η παροχή κατά προαίρεση υπηρεσιών δεν είναι βέβαιη ούτε γνωστή κατά είδος και «ποσότητα». Η δε κλήση για συμπλήρωση της προσφοράς, ειδικά ως προς την ανωτέρω εταιρεία δεν είναι επιτρεπτή, διότι το ποσό που θα συμπληρωθεί από αυτή θα αποτελεί έναν αυθαίρετο υπολογισμό, βασισμένο σε υποθέσεις ως προς την ποσότητα της κάθε υπηρεσίας που θα κληθεί να εκτελέσει και ενδεχομένως σε υπολογισμό «μέσου όρου» των διαφορετικών παρεχόμενων εκπνώσεων των επιμέρους υπηρεσιών. Με τον τρίτο λόγο προσφυγής της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 20088/1308/01.02.2019 απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, ληφθείσα κατά πλειοψηφία και όχι ομοφώνως, δεν είναι νομίμως αιτιολογημένη και πρέπει να ακυρωθεί, αφού δεν αναφέρει σε κανένα σημείο της τους λόγους απόκλισης από την εισήγηση της ειδικής επιτροπής του διαγωνισμού. Η αιτιολογία μάλιστα έπρεπε να είχε καταγραφεί στο σώμα της απόφασης. Υποστηρίζει συναφώς η προσφεύγουσα ότι η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου έπρεπε, εκτός από τις εφαρμοζόμενες διατάξεις, να αναφέρει την ερμηνεία αυτών, τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά και τον συλλογισμό που ακολούθησε στην τελικώς επιλεγείσα λύση (Πικραμένος Μ., Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων και ο ακυρωτικός δικαστικός έλεγχος, 2012, σελ. 121). Έτι περαιτέρω, στην συγκεκριμένη περίπτωση, υφισταμένου γνωμοδοτικού οργάνου, δηλαδή της επιτροπής του διαγωνισμού, η οποία υπέβαλε εισήγηση, η απόκλιση από την εισήγηση αυτής, το διοικητικό συμβούλιο όφειλε να αιτιολογήσει επαρκώς τους λόγους απόκλισης από την εισήγηση της επιτροπής του διαγωνισμού (Πικραμένος Μ., ο.π., σελ. 127). Ωστόσο, το διοικητικό συμβούλιο δεν αιτιολόγησε την πράξη του αυτή. Μόνη δε η παραπομπή σε άρθρο του Ν. 4412/2016 επουδενί δεν συνιστά νόμιμη αιτιολογία. Δεδομένων των ως άνω η προσφεύγουσα αιτείται να γίνει δεκτή η παρούσα προδικαστική προσφυγή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 20088/της 1308<sup>ης</sup> συνεδρίασης της 01.02.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. αναφορικά με τον διαγωνισμό ΣΠ2/2018 και να κατακυρωθεί εντέλει ο διαγωνισμός στην ίδια.



## **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

7. Επειδή, περαιτέρω, κατά της α) ως άνω Προσφυγής, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέταση Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) 194/15.02.2019, η συμμετέχουσα εταιρεία με την επωνυμία «...» κατέθεσε Παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ, την οποία απέστειλε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την 25<sup>η</sup>.02.2019, τύποις απαραδέκτως ωστόσο, αφού δεν την ανήρτησε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, ως όφειλε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 362 του Ν. 4412/2016 και άρθρων 7 και 8 του Π.Δ. 39/2017, παρέλκει συνεπώς η κατ' ουσίαν εξέταση της.

8. Επειδή, η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με τις απόψεις της, ως περιέχονται στο από 20.02.2019 έγγραφο της Ειδικής Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού ΣΠ2/2018 προς αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας περί α) «Μη νόμιμης κλήσης των οικονομικών φορέων για διευκρίνιση των οικονομικών προσφορών» και β) «Έλλειψης νόμιμης αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης», υποστηρίζει ότι όσον αφορά το (α) θέμα, ο αναθέτων φορέας διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει διευκρινήσεις σύμφωνα με το άρθρο 310 του Ν. 4412/2016 παρ. 4 και 5, όπου αναφέρεται: *«Ο αναθέτων φορέας, μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή ήσσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που ο αναθέτων φορέας κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινήσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για τον αναθέτοντα φορέα, εάν επίκειται αποκλεισμός του προσφέροντα ή υποψηφίου από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς»*. Όσον αφορά το (β) θέμα,

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ότι ο συλλογισμός για την λήψη της συγκεκριμένη απόφασης απορρέει από το πνεύμα του άρθρου 310 του Ν. 4412/2016. Ενόψει των ως άνω, αιτείται την απόρριψη της υπό κρίση ως άνω α) Προσφυγής.

9. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά και από αποφάσεις της ΑΕΠΠ η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το Δημόσιο διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο τη δημόσια αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν και υποχρεούται από την έναρξη και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει όσα ορίζονται σε αυτή (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται στενά και αυστηρά, συνιστά παράβαση νόμου και οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟλΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «με ποινή αποκλεισμού...», «με ποινή απαραδέκτου οι συμμετέχοντες πρέπει...» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψή της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

10. Επειδή, εξάλλου, για τους λόγους που αναπτύσσονται στην αμέσως παραπάνω σκέψη, ήτοι ενόψει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων, αλλά και προκειμένου να είναι ευχερής η εξέταση και αξιολόγηση των προσφορών, αλλά και σύγκριση αυτών μεταξύ τους (πρβλ. ΕΑΣΤΕ 79/2009, 1285/2008, 1229/ 2007), επιβάλλεται η σύνταξη των προσφορών σύμφωνα με τις

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

υποδείξεις της αναθέτουσας Αρχής (ΕΑ ΣτΕ 816/2007, 26/2007). Ως εκ τούτου, προσφορές που δεν πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις, καθίστανται απορριπτέες, ακόμη και στις περιπτώσεις που η διακήρυξη δεν το αναφέρει ρητά, πολλώ δε μάλλον, όταν η διακήρυξη περιέχει ρητή πρόβλεψη ότι οι απαιτήσεις αυτές τάσσονται επί ποινή αποκλεισμού (ΕΑΣΤΕ 79/2009, ΕΑΣΤΕ 26/2007).

11. Επειδή, περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού και των Εθνικών Δικαστηρίων, έχει κριθεί ότι δεν επιτρέπεται στην Αναθέτουσα Αρχή να δέχεται διόρθωση παραλείψεων, οι οποίες, κατά τις ρητές διατάξεις των εγγράφων του διαγωνισμού, συνεπάγονται υποχρεωτικώς τον αποκλεισμό του ενδιαφερόμενου προσφέροντος (βλ. απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2014, *Cartiera dell'Adda*, C-42/13, EU:C:2014:2345, σκέψη 46). Τυχόν αποδοχή τυχόν διόρθωσης θα συνιστούσε, εν όψει και της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία διεξαγωγής των δημοσίων διαγωνισμών (και ιδίως τον τρόπο συντάξεως των προσφορών), που σκοπό έχει την εξασφάλιση της διαφάνειας και της ισότητας των διαγωνιζομένων, ανεπίτρεπτη αλλοίωση, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, του περιεχομένου υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς (ΕΑ ΣτΕ 194/2011, 970/2010, 877/2006, 351/2005, ΔιοικΕφΑθ 414/2014). Εξάλλου και κατά τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, δεν παρέχεται δυνατότητα διευκρινίσεων και συμπληρώσεων, παρά μόνον επί νομίμως καταρχήν υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό και μόνο για ασάφεια και επουσιώδη σφάλματα ιδίως όλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά ή υπολογιστικά, ουδόλως όμως η αναπλήρωση μη υποβληθέντων ή μη νόμιμα υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων (ΣτΕ 2660/2004, 3526/2001, 2854/1997, Γνωμ. ΝΣΚ 219/1995, ΕλΣυν Τμ. VI/10/2008). Επομένως, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο του εγγράφου προκύπτει η ασάφεια ή προκύπτει ότι το σφάλμα είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης και ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας.

## **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

12. Επειδή, σχετικώς με τον τρόπο υποβολής της οικονομικής προσφοράς, στην διακήρυξη του επίμαχου διαγωνισμού, που συνιστά το κανονιστικό του πλαίσιο, στο άρθρο 2.4.4 με τίτλο Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, προβλέπεται ότι «*Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το υπόδειγμα του Παραρτήματος IV της διακήρυξης και θα περιλαμβάνει: α. Τιμές. Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μήνα. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. β. Τον ΦΠΑ και τις τυχόν επιβαρύνσεις. Το κόστος ανά κατηγορία υπηρεσιών αναγράφεται στον Πίνακα I της παρούσης και περιλαμβάνει τις δαπάνες, πάσης φύσεως έξοδα και αποζημιώσεις του υποψηφίου για τη παροχή των Υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρούσα Διακήρυξη και την τήρηση των σχετικών με αυτήν υποχρεώσεών της. Το μηνιαίο κόστος δεν περιλαμβάνει: 1) τις αποζημιώσεις για ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ που θα παρέχονται πέραν του οκταώρου ή σε ημέρες αργίας, Σάββατο ή Κυριακή (εκτός εάν αλλιώς αναγράφεται στην ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ του ΠΙΝΑΚΑ I ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ), και ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ εκτός έδρας, για τις οποίες θα καταβάλλεται αποζημίωση, βάσει του ΠΙΝΑΚΑ II του Τιμολογίου της ΣΥΜΒΑΣΗΣ, 2) τυχόν έκτακτες αμοιβές που ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ κρίνει σκόπιμο να καταβληθούν στο προσωπικό του και με την επιφύλαξη της προηγούμενης συναίνεσης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., καθώς και τυχόν αποζημιώσεις μη ληφθείσας αδείας, αποζημιώσεις απόλυσης κ.λπ. που σχετίζονται με τη ΣΥΜΒΑΣΗ και τα οποία αποδεδειγμένα ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ θα κληθεί να καταβάλει στους προστηθέντες της ΣΥΜΒΑΣΗΣ, βάσει της ισχύουσας Εργατικής Νομοθεσίας. Το ανωτέρω κόστος για τον ΑΝΑΔΟΧΟ θα τιμολογείται χωριστά στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με συνημμένα τα σχετικά παραστατικά που το τεκμηριώνουν 3) τυχόν κόστη που προκύπτουν από έκτακτες εισφορές προς ασφαλιστικά ταμεία (π.χ. έκτακτη εισφορά υπέρ παιδικών κατασκηνώσεων κ.λπ.) που θα κληθεί ο ΑΝΑΔΟΧΟΣ να καταβάλλει για το παρεχόμενο προσωπικό του, σύμφωνα με την κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία. Ο ανάδοχος υποχρεούται στην καταβολή όλων των νομίμων προσαυξήσεων*

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

προς το διατιθέμενο προσωπικό (π.χ. υπερεργασία, δώρο Χριστουγέννων - Πάσχα, επίδομα αδείας, αξιώσεις και αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, εισφορές προς ΙΚΑ ή ασφαλιστικούς φορείς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, καταβολή ημερομισθίου σε όσους εργασθούν ημέρα αργίας, κ.λ.π.). Ο ανάδοχος υποχρεούται, σύμφωνα με τους ισχύοντες Νόμους, να εφαρμόζει στο προσωπικό του, το οποίο θα διατεθεί στα πλαίσια της σύμβασης αυτής, τα απαραίτητα μέτρα για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας του (Τεχνικός Ασφαλείας και Ιατρός Εργασίας). Ο Ανάδοχος επίσης υποχρεούται να καλύπτει το προσωπικό του, που θα διατεθεί στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. για την παροχή των ανωτέρω αναφερόμενων υπηρεσιών με συμβόλαιο Γενικής Αστικής και Εργοδοτικής Ευθύνης για όλη τη διάρκεια της σύμβασης, για σωματικές βλάβες και / ή υλικές ζημιές που θα προκληθούν σε τρίτους από αμέλεια και/ ή παράλειψή τους. Στην περίπτωση που παρασχεθούν πρόσθετες υπηρεσίες, το προϋπολογισθέν κόστος αυτών βρίσκεται στον πίνακα II του Παραρτήματος IB. Το κόστος κάθε υπηρεσίας, υπολογίζεται με βάση τον Πίνακα II και την έκπτωση η οποία προκύπτει από την αναγωγή της προσφοράς του μειοδότη σε σχέση με τον προϋπολογισμό του έργου. Το προσφερόμενο ποσό θα είναι σταθερό καθ' όλη την διάρκεια ισχύος της σχετικής Σύμβασης. Τονίζεται ότι ουδεμία νόμιμη, συμβατική ή άλλη σχέση θα συνδέει καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης που θα υπογραφεί, την ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με το παρεχόμενο προσωπικό, για το οποίο η επιλεγείσα εταιρία θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνη έναντι παντός. Προσφορές με ποσοστό αμοιβής μικρότερο ή ίσο του 2 % απορρίπτονται, διότι δεν καλύπτουν το ελάχιστο λειτουργικό κόστος διαχείρισης των ζητούμενων υπηρεσιών. Το κόστος Υπηρεσιών αναγράφεται στον Πίνακα I του Παραρτήματος IB και περιλαμβάνει επιπρόσθετα το κόστος εργοδοτικής εισφοράς του Αναδόχου, όπως σήμερα προσδιορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, πλέον αναλογίας προβλεπόμενων Δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και Επιδόματος αδείας, σύμφωνα με την παρούσα Διακήρυξη και την τήρηση των σχετικών με αυτήν υποχρεώσεων της. Η οικονομική προσφορά θα είναι δεόντως υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του προσφέροντος. Ως

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: 1. δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, 2. δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και 3. Η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στην παράγραφο 1.3. της παρούσας». Σύμφωνα δε με τους όρους της παρ. 1.3.3. με τίτλο Εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας-πλαίσιο: «Η εκτιμώμενη αξία της συμφωνία-πλαίσιο, διάρκειας 3 ετών, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των τριών εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα δύο χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα ευρώ και ογδόντα επτά λεπτών (3.852.780,87€) συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, πλέον Φ.Π.Α. (24%): 924.667,41€ και αναλύεται ως εξής: Α) Κόστος υπηρεσιών: Ετήσιο κόστος 900.751,68€ 3ετές κόστος 2.702.255,04€ Β) Εργολαβικό Όφελος 25%: Ετήσιο κόστος 225.187,92€ 3ετές κόστος 675.563,76 € Γ) Μερικό σύνολο (Α)+(Β): Ετήσιο κόστος 1.125.939,60€ 3ετές κόστος 3.377.818,80€ Δ) Δικαίωμα προαίρεσης με Εργολαβικό όφελος 25%: Ετήσιο κόστος 158.320,69€ 3ετές κόστος 474.962,07€ Ε) Τελικό Συμβατικό ποσό (Γ)+(Δ): Ετήσιο κόστος 1.284.260,29€ 3ετές κόστος 3.852.780,87€ ΣΤ) Φ.Π.Α. (24%) Ετήσιο κόστος 308.222,47€ 3ετές κόστος 924.667,41€. Ανάλυση προϋπολογισμού έχει συνταχθεί από τον Αναθέτοντα Φορέα και περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.Β. (Οικονομικό Αντικείμενο της Συμφωνίας Πλαίσιο - Τιμολόγιο Σύμβασης). Συγκεκριμένα το δικαίωμα προαίρεσης περιλαμβάνει: 1. την δαπάνη για την εκτέλεση υπηρεσιών όμοιες με εκείνες της αρχικής σύμβασης με τους ίδιους όρους ή/και 2. αποζημιώσεις για Υπηρεσίες που θα παρέχονται πέραν του δώρου ή σε ημέρες αργίας, Σάββατο ή Κυριακή, που τυχόν θα απαιτηθούν κατά τη διάρκεια ισχύος της σχετικής σύμβασης, 3. αποζημιώσεις εκτός έδρας, 4. τυχόν έκτακτες αμοιβές που ο ανάδοχος κρίνει σκόπιμο να καταβληθούν στο προσωπικό του και η ΕΥΔΑΠ αποδέχεται, καθώς και τυχόν αποζημίωση μη ληφθείσας αδείας, αποζημίωση απόλυσης, κ.λπ. που σχετίζονται με τη σύμβαση και τα οποία αποδεδειγμένα ο ανάδοχος θα κληθεί να καταβάλει στους προστηθέντες της σύμβασης βάσει της ισχύουσας Εργατικής Νομοθεσίας. Το ανωτέρω κόστος

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

για τον ανάδοχο θα τιμολογείται χωριστά στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με συνημμένα τα σχετικά παραστατικά που το δικαιολογούν, 5. τυχόν κόστη που προκύπτουν από έκτακτες εισφορές προς ασφαλιστικά ταμεία (π.χ. έκτακτη εισφορά υπέρ παιδικών κατασκηνώσεων, κ.λπ.) που θα κληθεί ο ανάδοχος να καταβάλλει για το παρεχόμενο προσωπικό του, σύμφωνα με την κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία. Το δικαίωμα προαίρεσης θα ενεργοποιείται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής που θα κοινοποιείται στον Ανάδοχο δέκα πέντε (15) ημέρες πριν την έναρξη εφαρμογής της και θα υλοποιείται με εντολές της Επιτροπής Παρακολούθησης της Σύμβασης. Η εκτιμώμενη αξία είναι ενδεικτική και μη δεσμευτική και προέκυψε λαμβάνοντας υπόψη τις εύλογες καθαρές αποδοχές του απαιτούμενου αριθμού προσώπων στελέχωσης της Ομάδας Έργου του αναδόχου, το κόστος ασφάλισης αυτών, το εύλογο διοικητικό κόστος και το εύλογο εργολαβικό κέρδος. Η αξία των επιμέρους συμβάσεων που θα κληθεί να υπογράψει ο οικονομικός φορέας στο πλαίσιο της συμφωνίας-πλαίσιο με τον αναθέτοντα φορέα («εκτελεστικές συμβάσεις») θα ορίζεται ρητώς, στην πρόσκληση υποβολής προσφοράς για την εκτελεστική σύμβαση από τους οικονομικούς φορείς που έχουν υπογράψει συμφωνία-πλαίσιο. Δεν προβλέπονται τμηματικές προσφορές».

13. Επειδή, από την επισκόπηση των στοιχείων της υπόθεσης και τη συνδυαστική εφαρμογή των ως άνω όρων της οικείας διακήρυξης, συνάγεται εναργώς, με ρητή και σαφή διάταξη της εν λόγω διακήρυξης ότι προκειμένου για την υποβολή της οικονομικής τους προσφοράς, απαιτείτο επί ποινή αποκλεισμού οι διαγωνιζόμενοι να συμπληρώσουν το συνημμένο υπόδειγμα, ήτοι με βάση το υπόδειγμα του Παραρτήματος IV της διακήρυξης. Ορίζεται δε ότι για την περίπτωση που παρασχεθούν πρόσθετες υπηρεσίες, το προϋπολογισθέν κόστος αυτών βρίσκεται στον πίνακα II του Παραρτήματος IB και το κόστος κάθε υπηρεσίας, υπολογίζεται με βάση τον Πίνακα II και την έκπτωση η οποία προκύπτει από την αναγωγή της προσφοράς του μειοδότη σε σχέση με τον προϋπολογισμό του έργου. Το προσφερόμενο ποσό θα πρέπει να είναι σταθερό καθ' όλη την διάρκεια ισχύος της σχετικής Σύμβασης. Ως εκ τούτου, οι προσφέροντες οικονομικοί

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

φορείς, υποχρεούνται στην υποβολή οικονομικής προσφοράς με τη συμπλήρωση διακεκριμένων πινάκων του υπολογισμού κόστους των επίμαχων υπηρεσιών, κατά το συνημμένο στην διακήρυξη υπόδειγμα, προκειμένου να ελεγχθούν, αντιπαραβολικώς, οι υπολογισθείσες προσφερόμενες τιμές των διαγωνιζομένων προς το συνολικό προσφερόμενο ποσό για όλη την διάρκεια της συμβάσεως, όπως αυτό κατεγράφετο στην υποβληθείσα ηλεκτρονική φόρμα της οικονομικής προσφοράς. Εν όψει δε του προπαρατεθέντος περιεχομένου τόσον της ηλεκτρονικής φόρμας αλλά και του συνημμένου υποδείγματος της οικονομικής προσφοράς, το οποίο κατά τα ερμηνευτικώς δεκτά αποτελεί διάταξη της διακηρύξεως, η εισήγηση εν προκειμένω της αρμόδιας επιτροπής του αναθέτοντος φορέα ότι α) σχετικά με την οικονομική προσφορά της εταιρείας ... «διαπιστώθηκε ότι: η οικονομική της προσφορά, με τιμή 2.893.860,00€ προκύπτει από το άθροισμα των ποσών των πέντε πινάκων I, που αφορά το μηνιαίο κόστος των πέντε κατηγοριών υπηρεσιών αντίστοιχα. Δεν έχει συμπεριληφθεί το δικαίωμα προαίρεσης των υπηρεσιών αυτών, δηλαδή η προσφορά της αφορά μέρος της σύμβασης και όχι το τελικό συμβατικό ποσό της σύμβασης. Σύμφωνα με το άρθρο 1.3.3 της Διακήρυξης δεν προβλέπονται τμηματικές προσφορές» και β) σχετικά με την οικονομική προσφορά της εταιρείας ... «διαπιστώθηκε ότι: η οικονομική της προσφορά με τιμή 3.276.484,24€ προκύπτει από το άθροισμα των ποσών των πέντε πινάκων I, που αφορά το μηνιαίο κόστος των πέντε κατηγοριών υπηρεσιών αντίστοιχα. Δεν έχει συμπεριληφθεί το δικαίωμα προαίρεσης των υπηρεσιών αυτών, δηλαδή η προσφορά της αφορά μέρος της σύμβασης και όχι το τελικό συμβατικό ποσό της σύμβασης. Σύμφωνα με το άρθρο 1.3.3 της Διακήρυξης, δεν προβλέπονται τμηματικές προσφορές» και κατά συνέπεια της απόρριψης των προσφορών τους θα πρέπει να κριθεί ως ορθή, αφού εν προκειμένω η διαπιστωθείσα πλημμέλεια αφορά σε ουσιώδες στοιχείο της προσφοράς. Σε κάθε περίπτωση η αξίωση από την αναθέτουσα αρχή διά της προσβαλλομένης εντέλει να δοθούν διευκρινήσεις από τις ως άνω συμμετέχουσες εταιρείες παραβιάζει αφενός τους όρους του σαφούς και απαλλαγμένου αμφιβολιών περιεχομένου του κανονιστικού



### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

πλαisiού της διακήρυξης (βλ. σκ. 9 -10) αφετέρου η κρίση περί του παραδεκτού της οικονομικής προσφοράς πρέπει να λαμβάνει χώρα βάσει των ποσών που οι διαγωνιζόμενοι εδήλωσαν και δεν θα ήταν επιτρεπτή η αναμόρφωση των σχετικών κονδυλίων από την αναθέτουσα αρχή, με την συμπλήρωση ή με την αντιπαραβολή άλλων εγγράφων καθόσον τούτο θα συνιστούσε αλλοίωση της κατατεθείσας οικονομικής προσφοράς (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 220/2017, 970/2010) και εν προκειμένω την ταυτόχρονη αποτύπωση μη δηλωθέντος ποσού. Η ρητή διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 310 του Ν. 4412/2016 -παρόλο που η αναθέτουσα αρχή στο ως άνω έγγραφο των απόψεων της (βλ. σκ. 8) επικαλείται τις διατάξεις της παρ. 4 και 5 αυτού- που ορίζει ότι: «Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση της παραγράφου 1 δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης» επιρρωνύει εν προκειμένω τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι η συμπλήρωση ή διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που έχουν υποβληθεί, σύμφωνα με τους όρους της διακηρύξεως και μάλιστα, όπως στην προκείμενη υπόθεση, ουσιωδών στοιχείων της οικονομικής προσφοράς (Ε.Α. ΣτΕ 135/2018). Συνεπώς, η Αναθέτουσα Αρχή ουδεμία υποχρέωση είχε για έγγραφη κλήση των ως άνω συμμετεχουσών εταιρειών προς παροχή διευκρινήσεων (ή διόρθωση) της οικονομικής τους προσφοράς. Δεδομένων τούτων ο πρώτος λόγος προσφυγής της προσφεύγουσας πρέπει να γίνει δεκτός. Επιπροσθέτως δε θα πρέπει να σημειωθεί ότι διά της προσβαλλομένης απεφασίσθη, ως αναφέρθη, η αποδοχή των δικαιολογητικών συμμετοχής -τεχνικών προσφορών των οικονομικών φορέων «...», «...» και της προσφεύγουσας «...» καθώς και η έγγραφη κλήση προς διευκρινήσεις των οικονομικών προσφορών των δύο ως άνω εταιρειών «...» και «...», σημειωτέον ωστόσο ότι δεν προέβη εντέλει και ορθώς –και με την κατάθεση των υπό εξέταση προδικαστικών προσφυγών- η αναθέτουσα αρχή σε αποδοχή των παρασχεθεισών διευκρινήσεων και επομένως σε αποδοχή των προσφορών των ως άνω συμμετεχουσών εταιρειών.

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

14. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, δεδομένου ότι η εκτιμώμενη αξία της υπόψη συμφωνίας - πλαίσιο, διάρκειας 3 ετών, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 3.852.780,87€ συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, το δε προϋπολογισθέν κόστος των πρόσθετων υπηρεσιών, στην περίπτωση που αυτές παρασχεθούν βρίσκεται/ ορίζεται στον πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος ΙΒ, το κόστος κάθε υπηρεσίας, υπολογίζεται με βάση τον Πίνακα ΙΙ και την έκπτωση η οποία προκύπτει από την αναγωγή της προσφοράς του μειοδότη σε σχέση με τον προϋπολογισμό του έργου. Ενόψει του ότι ο πρώτος λόγος προσφυγής κρίνεται ως βάσιμος, λυσιτελώς και βασίμως προβάλλεται ο δεύτερος λόγος προσφυγής ως προς τη μη δυνατότητα συμπλήρωσης του τμήματος της προαίρεσης στην οικονομική προσφορά. Ορθώς υποστηρίζει συναφώς η προσφεύγουσα ότι επειδή στη προσφορά της η συμμετέχουσα εταιρεία «...» δεν έχει σταθερό ποσοστό έκπτωσης για κάθε επιμέρους υπηρεσία, τούτο έχει ως συνέπεια, στην περίπτωση των κατά προαίρεση παρεχόμενων υπηρεσιών εν προκειμένω, η διαφοροποίηση των ποσοστών έκπτωσης των επιμέρους τμημάτων των παρεχόμενων υπηρεσιών να καθιστά αδύνατον τον τελικό υπολογισμό του προϋπολογισμού και ανεπίδεκτη την εκτίμηση και αξιολόγηση της εν λόγω οικονομικής προσφοράς (συγκεκριμένα, το προσφερθέν ποσοστό έκπτωσης ανά παρεχόμενη υπηρεσία είναι 15,9087913%, 14,3915092%, 16,7241722%, 13,0270372% και 11,243316%). Ακριβώς δηλαδή επειδή δεν είναι γνωστό ούτε βέβαιο εκ των προτέρων εάν θα εκτελεστούν τελικώς οι πρόσθετες κατά προαίρεση εργασίες, ούτε σε τι θα συνίστανται αυτές, ήτοι σε ποια επιμέρους ομάδα θα εντάσσονται αυτές, το προσφερθέν μη σταθερό ποσοστό έκπτωσης ανά είδος παρεχόμενης υπηρεσίας, μεταβάλλει το ποσοστό της παρεχόμενης έκπτωσης επί του προϋπολογισμού της προαίρεσης, καθιστώντας ούτως μεταβλητή την οικονομική προσφορά, κατά το τμήμα που αφορά στην προαίρεση, αναλόγως του είδους και της «ποσότητας» των παρεχόμενων υπηρεσιών κατά προαίρεση, η παροχή των οποίων δεν είναι βέβαιη ούτε γνωστή κατά είδος και «ποσότητα». Εξαιτίας των ως άνω και επειδή ο υπολογισμός της προσφοράς της συμμετέχουσας εταιρείας «...»,

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

συμπεριλαμβανομένου του κυρίως τμήματος της σύμβασης και της προαίρεσης, δεν υπήρξε δυνατός και εκτιμητέος, αποφάσισε άλλωστε και ο αναθέτων φορέας –διά της προσβαλλομένης απόφασης του- την έγγραφη κλήση προς διευκρινήσεις. Ανεξάρτητα, εξάλλου, από το ότι η προκείμενη παροχή κατά προαίρεση υπηρεσιών δεν είναι βέβαιη ούτε γνωστή κατά είδος και «ποσότητα», λεκτέο ότι η προϋπόθεση που πληρούται όσον αφορά τη βασιμότητα των ισχυρισμών της προσφεύγουσας είναι εν προκειμένω ότι η εν λόγω σύμβαση/ συμφωνία – πλαίσιο συμπεριλαμβάνει εξ υπαρχής και το δικαίωμα προαίρεσης αφενός στην εκτιμώμενη ως άνω προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης, αφετέρου στα ορισθέντα πεδία προς συμπλήρωση του πίνακα της οικονομικής προσφοράς.

15. Επειδή, σε ό,τι αφορά τον τρίτο λόγο προσφυγής ορθώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 20088/1308/01.02.2019 απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, δεν είναι νομίμως αιτιολογημένη και πρέπει να ακυρωθεί, αφού δεν αναφέρει σε κανένα σημείο τους λόγους απόκλισης από την εισήγηση της ειδικής επιτροπής του διαγωνισμού, καθώς η αιτιολογία έπρεπε να είχε καταγραφεί στο σώμα της απόφασης, δεδομένης και της ως άνω διαφοροποίησης της από την εισήγηση της επιτροπής. Πράγματι, ως γίνεται δεκτό, η αιτιολογία είναι νόμιμη, δηλαδή σύμφωνη με τη διάταξη ή τη γενική αρχή του δικαίου που την επιβάλλει, όταν έχει τα εξής χαρακτηριστικά (ΚΔιοικΔιαδ άρθρ. 17 παρ. 2): α) Να είναι ειδική (και όχι γενική και αόριστη), δηλαδή σχετική με την προσβαλλόμενη πράξη, με την έννοια ότι όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη (ΣτΕ 2424/1982), β) να είναι πλήρης ή επαρκής (και όχι ανεπαρκής και ελλιπής) και περιέχει σαφώς όλα τα ουσιώδη συγκεκριμένα περιστατικά, κατά τρόπο ο οποίος δεν αφήνει κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του διοικητικού οργάνου (ΣτΕ 2441/1983). Την αιτιολογία που λείπει ή είναι ανεπαρκής δεν μπορούν να καλύψουν ή να συμπληρώσουν ισχυρισμοί και εξηγήσεις της Διοίκησης που προβάλλονται εκ των υστέρων (ΣτΕ 390, 1488/1987, 4685/1988, 1882/1992), εκτός αν πρόκειται για γεγονότα προγενέστερα της

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

πράξης (ΣΤΕ 1718/1970) και γ) να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου (ΣΤΕ 276/1983, 4165/1984, βλ. επίσης Σπηλιωτόπουλο Επ., Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος ΙΙ, Νομική Βιβλιοθήκη 2015, σελ. 150 επ.). Ενόψει των ως άνω και δεδομένης εν προκειμένω της έλλειψης ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας της προσβαλλομένης πράξης, τούτη καθίσταται ακυρωτέα και δη κατά το σκέλος αυτής που ορίζει την έγγραφη κλήση διευκρινήσεων των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων και συμμετεχουσών εταιρειών «...» και «...».

16. Επειδή, κατόπιν τούτων, η α) ως άνω Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέταση Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) 194/15.02.2019 της εταιρείας με την επωνυμία «...», πρέπει να γίνει δεκτή.

17. Επειδή, με τη β) ως άνω Προσφυγή η προσφεύγουσα εταιρεία «...», στρέφεται κατά της υπ' αρ. 20088/1308/01.02.2019 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., διότι όπως υποστηρίζει στη προσφυγή της εσφαλμένως η αναθέτουσα αρχή έκρινε την προσφορά της απορριπτέα καθόσον θεώρησε ότι για τον δανείζοντα τρίτο εμπειρία στην ως άνω συμμετέχουσα και νυν προσφεύγουσα εταιρία, εν προκειμένω κ. ..., θα έπρεπε να προσκομιστούν όλα τα προβλεπόμενα στη διακήρυξη αποδεικτικά δικαιολογητικά των παρ. 2.2.5 και 2.2.6., ώστε να εξακριβώνεται και να τεκμηριώνεται, ήδη από το ανωτέρω προκαταρκτικό στάδιο, ότι ο ανωτέρω πληροί τις ζητούμενες ελάχιστες προδιαγραφές επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής επάρκειας, ήτοι εύρυθμη συνεργασία με Τράπεζα (άρθρο 2.2.5 της Διακήρυξης), ότι διαθέτει ομάδα έργου με τον απαιτούμενο αριθμό ατόμων και τα απαιτούμενα προσόντα (άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης) και εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης. Η συγκεκριμένη, όμως, απαίτηση της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι να αποδειχθούν τα ανωτέρω δύο πρώτα στοιχεία (εύρυθμη συνεργασία με τράπεζα και ομάδα έργου) κατά το προκαταρκτικό στάδιο, χωρίς μάλιστα να έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις ως προς αυτά, κατά τη προσφεύγουσα δεν ευρίσκει έρεισμα στη προκείμενη διακήρυξη, εφόσον δεν προκύπτει ρητώς εξ αυτής ότι υπήρχε η αντίστοιχη

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

υποχρέωση, είτε του προσφέροντος, είτε του δανείζοντος να προσκομίσουν κατά το προκαταρκτικό τούτο στάδιο υποβολής των προσφορών οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο, πλην του ρητώς ζητούμενου στη διακήρυξη ΕΕΕΣ. Σε κάθε περίπτωση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει επικουρικά ότι θα έπρεπε να εφαρμοσθούν οι διατάξεις του άρθρου 310 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» όπου ορίζεται: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α1 74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση της παραγράφου 1 δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης. 4. Ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσωνος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που ο αναθέτων φορέας κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για τον αναθέτοντα φορέα, εάν επίκειται αποκλεισμός του προσφέροντα ή υποψηφίου από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς». Περαιτέρω, με τον δεύτερο λόγο προσφυγής της, ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, ως προς το ζήτημα της εμπειρίας σε παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης, ότι εσφαλμένως δεν έγιναν δεκτές οι ήδη δοθείσες από την ως άνω συμμετέχουσα και νυν προσφεύγουσα εταιρεία διευκρινίσεις, καθόσον όπως ισχυρίζεται, η επικαλεσθείσα εμπειρία, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, είναι προδήλως συναφής με το αντικείμενο της προκηρυχθείσας υπηρεσίας και σύμβασης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Ενόψει δε των αναλυτικών εξηγήσεων της συμμετέχουσας και νυν προσφεύγουσας εταιρίας και του δανείζοντος σε αυτή εμπειρία τρίτου ..., στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, με την προσκόμιση επαρκών αποδεικτικών στοιχείων (συμβάσεων), διατυπώνει η προσφεύγουσα συναφώς ότι δεν είναι κατανοητό για ποιον λόγο δεν θεωρήθηκε η συγκεκριμένη εμπειρία συναφής με το αντικείμενο του προκείμενου διαγωνισμού της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, αφού η αναθέτουσα αρχή ουδόλως αιτιολόγησε την υποτιθέμενη διαφοροποίηση της

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

εμπειρίας της συμμετέχουσας και νυν προσφεύγουσας εταιρείας από το αντικείμενο του προκείμενου διαγωνισμού και ουδέν ανέφερε για ποιον λόγο θεώρησε ότι δεν υφίσταται συνάφεια. Ως γνωστόν η έννοια της «συνάφειας» συνιστά έννοια που υποδηλώνει ότι ορισμένες καταστάσεις παρουσιάζουν ορισμένα όμοια στοιχεία, πλην όμως δεν πρόκειται για ίδιες περιπτώσεις, λόγω της διαφοροποίησής τους ως προς ορισμένα άλλα στοιχεία. Εν προκειμένω, υποστηρίζει η β) ως άνω προσφεύγουσα ότι η εκτέλεση συμβάσεων παροχής τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης προς τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ αποτελεί προδήλως συναφή εμπειρία με αυτήν που ζητείται για την εκτέλεση του παρόντος έργου, ώστε να καταδεικνύεται εξ αυτής της εμπειρίας η πρόδηλη ικανότητα της ίδιας και του τρίτου δανείζοντος Κ. ... να εκτελέσει το έργο. Επομένως, εν προκειμένω, ουδόλως αιτιολογεί επαρκώς η αναθέτουσα αρχή για ποιόν λόγο, μετά την παροχή των ανωτέρω εξηγήσεων (οι οποίες συνοδεύονταν από αποδεικτικά στοιχεία) δεν τεκμηριώνεται επαρκώς από τη συμμετέχουσα και νυν προσφεύγουσα η ζητούμενη συνάφεια. Ενόψει των ως άνω αιτείται η προσφεύγουσα όπως ακυρωθεί η με αριθμό 20088/01.02.2019 απόφαση της ΕΥΔΑΠ, με την οποία, κατόπιν έγκρισης των Πρακτικών 1/21.12.2018 και 2/18.01.2019, καθώς και της από 25.01.2019 Εισήγησης της Υπηρεσίας, απορρίφθηκε η προσφορά της και αποφασίστηκε η έγγραφη κλήση των οικονομικών φορέων «...», «...» για τη διευκρίνιση των οικονομικών προσφορών τους κατά το άρθρο 102, παρ. 4 και 5 του Ν. 4412/2016.

18. Επειδή, κατά της ως άνω β) προσφυγής παρεμβαίνει η εταιρεία «...» επιδιώκοντας την απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης κατά το σκέλος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς της συμμετέχουσας και νυν προσφεύγουσας εταιρείας «...». Η υπό εξέταση παρέμβαση πρέπει να θεωρηθεί εμπρόθεσμη, δεδομένης της τήρησης της αρχής της επιείκειας και της χρηστής διοίκησης αφού, από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στους συμμετέχοντες την εν λόγω προσφυγή την 14.02.2019 και ώρα 21.39 μ.μ. και

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

η παρεμβαίνουσα κατέθεσε τη Παρέμβαση της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. την 25<sup>η</sup>.02.2019, ήτοι εντός δεκαήμερης προθεσμίας αρχόμενης από την επομένη της 15<sup>ης</sup>.02.2019 που κρίνεται ότι έλαβε γνώση. Έχει ασκηθεί δε με την χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του Π.Δ. 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και ασκείται με πρόδηλο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον του παρεμβαίνοντα οικονομικού φορέα, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 7 του Π.Δ. 39/2017 και του άρθρου 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, καθώς έχει υποβάλει προσφορά ομοίως με την προσφεύγουσα και εύλογα προσδοκά την σε αυτόν ανάθεση της σύμβασης.

19. Επειδή, η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με τις απόψεις της, ως περιέχονται στο από 25.02.2019 έγγραφο της Ειδικής Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού ΣΠ2/2018 προς αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας υποστηρίζει τα κάτωθι: «Ο οικονομικός φορέας «...» κατέθεσε προσφορά στην οποία δήλωσε στο ΕΕΕΣ ότι θα λάβει χρηματοοικονομική και τεχνική εμπειρία από τον οικονομικό φορέα «...». Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.8 της Διακήρυξης «Σε περίπτωση που κάποιος οικονομικός φορέας επιλέξει να δανειστεί εμπειρία από τρίτο οικονομικό φορέα (χρηματοοικονομική ή τεχνική), ο τρίτος οφείλει να αποδείξει ότι διαθέτει τα αντίστοιχα προσόντα με τον διαγωνιζόμενο φορέα». Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης, «...σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας ή η ένωση δανείζεται εμπειρία από τρίτο οικονομικό φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.8 της παρούσας, το ΕΕΕΣ προσκομίζεται και από τον τρίτο δανείζοντα εμπειρία». Ο οικονομικός φορέας «...» κατέθεσε ΕΕΕΣ, όμως έπρεπε να έχει συμπληρώσει σε αυτό όλα τα ζητούμενα από την Διακήρυξη για τον διαγωνισμό ΣΠ2/2018. Η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 310 του Ν. 4412/2016, ζήτησε διευκρινήσεις επί θεμάτων που μπορούσαν να θεραπευθούν χωρίς να εισάγουν διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα. Όμως: α) Στο ΕΕΕΣ Μέρος ΙV, Ενότητα Β, η Διακήρυξη (άρθρο 2.2.5) μεταξύ άλλων ζητούσε να δηλωθεί η εύρυθμη συνεργασία με Τράπεζα,



### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

δήλωση που δεν έχει γίνει από το φορέα «...» στο ΕΕΕΣ που κατέθεσε. Η παραπάνω απαίτηση προκύπτει από ρητό όρο της Διακήρυξης και δεν είναι δυνατή τυχόν επίκληση από τον προσφέροντα των διατάξεων του άρθρου 310 του Ν. 4412/2016, αφού στην παρ. 2 του 310 ρητά αναφέρεται: «Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α'74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί». Ως προς τον συγκεκριμένο λόγο απόρριψης, πράγματι δεν απαιτείται προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων στο στάδιο αυτό, γι' αυτό και δεν ζητήθηκαν, παρά μόνο η δήλωση του φορέα στο ΕΕΕΣ, που όμως δεν έχει γίνει. β) Στο ΕΕΕΣ Μέρος IV, Ενότητα Γ, η Διακήρυξη (άρθρο 2.2.6) μεταξύ άλλων ζητούσε επί ποινή αποκλεισμού να δηλώσει ο οικονομικός φορέας ότι διαθέτει ομάδα έργου με συγκεκριμένο αριθμό ατόμων και συγκεκριμένα προσόντα, δήλωση που δεν έχει γίνει από το φορέα «...» στο ΕΕΕΣ που κατέθεσε. Η παραπάνω απαίτηση προκύπτει από ρητό όρο της Διακήρυξης και δεν είναι δυνατή τυχόν επίκληση από τον προσφέροντα των διατάξεων του άρθρου 310 του ν. 4412/2016, αφού στην παρ. 2 του 310 ρητά αναφέρεται: «Η πιο πάνω

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α΄74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.». Ως προς τον συγκεκριμένο λόγο απόρριψης, πράγματι δεν απαιτείται προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων στο στάδιο αυτό, γι' αυτό και δεν ζητήθηκαν, παρά μόνο η δήλωση του φορέα στο ΕΕΕΣ, που όμως δεν έχει γίνει. γ) Η Διακήρυξη ΣΠ2/2018 στο άρθρο 2.2.6 ζητά επί ποινή αποκλεισμού οι οικονομικοί φορείς να διαθέτουν εμπειρία τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης, η οποία θα αποδεικνύεται με την παροχή καταλόγου παροχής συναφών υπηρεσιών σε εταιρείες ή οργανισμούς του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα. Από τον κατάλογο που προσκόμισε ο οικονομικός φορέας «..» φαίνεται ότι η εμπειρία που διαθέτει αφορά λήψη ενδείξεων μετρητών καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και αποκοπές-επαναφορές παροχών ηλεκτρικής ενέργειας και όχι παροχή διοικητικής υποστήριξης. Σύμφωνα με το άρθρο 310 του ν. 4412/2016, ζητήθηκαν διευκρινήσεις με το έγγραφο 25867/05.12.2018 ως προς τη συνάφεια της συγκεκριμένης εμπειρίας με την παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης. Από τις συμβάσεις που

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

προσκομίστηκαν, δεν διαπιστώθηκε αναφορά σε παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης. Επίσης, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 2.1.3 της Διακήρυξης δίνεται η δυνατότητα παροχής διευκρινήσεων, εφόσον οι όροι της Διακήρυξης δεν αμφισβητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα εξ' αρχής, δεσμεύουν τον συμμετέχοντα όσο και την αναθέτουσα αρχή. Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατή η αμφισβήτηση της σαφήνειας των όρων της Διακήρυξης εκ των υστέρων». Ενόψει των ως άνω αιτείται η αναθέτουσα αρχή την απόρριψη της υπό κρίση προσφυγής.

20. Επειδή, στην διακήρυξη του επίμαχου διαγωνισμού, που συνιστά το κανονιστικό του πλαίσιο ορίζεται: *«2.2.5. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν: 1. Συνολικό κύκλο εργασιών των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων τουλάχιστον ίσο προς τον ετήσιο προϋπολογισμό της συμφωνίας πλαισίου. 2. Ασφαλιστική κάλυψη έναντι επαγγελματικού κινδύνου ή άλλως υποχρεωτικά γενικής αστικής ευθύνης από ποσού τουλάχιστον 1.000.000 € ανά γεγονός και κατ ανώτατο όριο. 3. Εύρυθμη συνεργασία με Τράπεζα. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης. 2.2.6. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο, οι οικονομικοί φορείς επί ποινή αποκλεισμού απαιτείται: 1. να έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης σε εταιρείες ή οργανισμούς ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα. Η εμπειρία αυτή θα αποδεικνύεται με την παροχή καταλόγου συναφών υπηρεσιών σε εταιρείες ή οργανισμούς του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα. 2. Στον κατάλογο θα αναφέρεται το αντικείμενο της σύμβασης, ο φορέας - οργανισμός ανάθεσης, καθώς και ο χρόνος στον οποίο παρασχέθηκε η υπηρεσία, η χρονική διάρκεια και το συμβατικό οικονομικό αντικείμενο. 3. Οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να διαθέτουν αθροιστικά τριετή εμπειρία (36μήνες) κτηθείσα εντός της τελευταίας δεκαετίας, ύψους τουλάχιστον*

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

300.000 ευρώ επίσης αθροιστικά, από μία ή περισσότερες συμβάσεις. 4. να διαθέτουν ομάδα έργου αποτελούμενη από άρτια καταρτισμένο και εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο να είναι σε θέση να διεκπεραιώσει το αντικείμενο της συμφωνίας πλαισίου και συγκεκριμένα ομάδα 41 ατόμων ως ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός οι οποίοι να διαθέτουν τουλάχιστον τα παρακάτω προσόντα, και να έχουν λευκό ποινικό μητρώο. Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα ανά ειδικότητα είναι τα εξής: Πολιτικοί Μηχανικοί (7 άτομα)•Πτυχίο Πολιτικού Μηχανικού Π.Ε. •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί (2 άτομα)•Πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού Π.Ε. •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Μηχανολόγοι Μηχανικοί (2 άτομο)•Πτυχίο Μηχανολόγου Μηχανικού Π.Ε. •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Χημικοί Μηχανικοί (2 άτομο)•Πτυχίο Χημικού Μηχανικού Π.Ε. •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Μεταλλειολόγοι Μηχανικοί (1 άτομο)•Πτυχίο Μεταλλιολόγου Μηχανικού Π.Ε. •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Πολιτικοί Μηχανικοί Τ.Ε. (3 άτομα)•Πτυχίο Πολιτικού Μηχανικού Τ.Ε. •Άριστη γνώση χρήσης Η/Υ (Word, Excel κ.λ.π.) επιπέδου ECDL ή αντίστοιχου •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Βιολόγος ή Βιοχημικός (2 άτομα)•Πτυχίο Βιολόγου ή Βιοχημίας και Βιοτεχνολογίας •Άριστη γνώση χρήσης Η/Υ (Word, Excel κ.λ.π.) επιπέδου ECDL ή αντίστοιχου •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Τεχνολόγοι Τροφίμων ή Τεχνολόγοι Μηχανικοί Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ή Τεχνολόγοι Ιατρικών Εργαστηρίων (2 άτομα)•Πτυχίο ΤΕΙ Τεχνολόγου Τροφίμων ή Πτυχίο ΤΕΙ Τεχνολόγου Μηχανικού Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ή Πτυχίο ΤΕΙ Τεχνολόγου Ιατρικών Εργαστηρίων. •Άριστη γνώση χρήσης Η/Υ επιπέδου ECDL ή αντίστοιχου •Πολύ καλή γνώση Αγγλικής Γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον lower ή ισοδύναμου Εργοδηγοί (2 άτομα)•Απόφοιτοι Μέσων Τεχνικών Σχολών (ΙΕΚ, ΕΠΑΛ, ΤΕΣ, ΤΕΛ, ΤΕΕ Α' και Β' κύκλου, Σχολής Επαγγελματικής Κατάρτισης ή Επαγγελματικής Σχολής

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

ή Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή σχολής μαθητείας του ΟΑΕΔ του Ν. 1346/1983 ή Ν.3475/2006). Ηλεκτρολόγοι Δ.Ε. (4 άτομα) • Άδεια Τεχνίτη Ηλεκτρολόγου Δ' ειδικότητας Απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (7 άτομα) • Άριστη γνώση χρήσης Η/Υ (Word, Excel κ.λ.π.) επιπέδου ECDL ή αντίστοιχου Υδραυλικοί Δ.Ε (3 άτομα) • Από Άδεια Τεχνίτη Α' τάξης 1ης ειδικότητας και άνω. Απόφοιτοι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (4 άτομα) • Απολυτήριο Γυμνασίου. Ο απαιτούμενος ανά περίπτωση αριθμός των μελών της ομάδας έργου, θα καθορίζεται ανά εκτελεστική σύμβαση με βάση τις ανάγκες της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης. Ο αριθμός των μελών θα προσδιορίζεται στην πρόσκληση για υποβολή προσφοράς για την εκτελεστική σύμβαση, ανάλογα με τις ανάγκες της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης. Σημειώνεται ότι η ομάδα έργου θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά ένα συντονιστή ανά εκτελεστική σύμβαση. Σε περίπτωση που ο ίδιος Ανάδοχος έχει αναλάβει πλείονες της μίας εκτελεστικές συμβάσεις, ο συντονιστής θα είναι κοινός και υπεύθυνος για όλες. Συντονιστής δύναται να είναι και μέλος της Ομάδας Έργου του αναδόχου. Τόσο η ομάδα έργου όσο και ο συντονιστής, θα εκπαιδευτούν από τον Αναθέτοντα Φορέα». Περαιτέρω στο πεδίο 2.2.8. με τίτλο Στήριξη στην ικανότητα τρίτων ορίζεται: «Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. Ειδικά, όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο, εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Υπό

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων. Σε περίπτωση που κάποιος οικονομικός φορέας επιλέξει να δανειστεί εμπειρία από τρίτο οικονομικό φορέα (χρηματοοικονομική ή τεχνική), ο τρίτος οφείλει να αποδείξει ότι διαθέτει τα αντίστοιχα προσόντα με τον διαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα. Στο δε κεφάλαιο 2.2.9.2. με τίτλο Αποδεικτικά μέσα, ορίζεται μεταξύ άλλων: «B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5. ο προσωρινός ανάδοχος προσκομίζει: 1. Δημοσιευμένους ισολογισμούς των τριών (3) προηγούμενων διαχειριστικών χρήσεων, σε περίπτωση που υποχρεούνται στην έκδοση ισολογισμών. Σε περίπτωση που δεν υποχρεούνται στην έκδοση ισολογισμών ή δεν υποχρεούνται στη δημοσίευση ισολογισμών ή αυτή δεν έχει εκ της νομοθεσίας ολοκληρωθεί, προσκομίζουν κάθε πρόσφορο δημόσιο έγγραφο από το οποίο προκύπτει ο κύκλος εργασιών τους για τα προηγούμενα τρία έτη. Ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει συνολικό κύκλο εργασιών των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων τουλάχιστον ίσο προς τον ετήσιο προϋπολογισμό της συμφωνίας πλαισίου. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δραστηριοποιείται για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων, τότε ο κύκλος εργασιών για όσες διαχειριστικές χρήσεις δραστηριοποιείται, θα πρέπει να είναι ίσος με το 100% του ετήσιου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση δε Ένωσης εταιρειών / Κοινοπραξίας η συγκεκριμένη ελάχιστη προϋπόθεση μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη Ένωσης / Κοινοπραξίας. 2. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής - επαγγελματικής ευθύνης από ασφαλιστική εταιρεία ποσού τουλάχιστον 1.000.000 € ανά γεγονός και κατ' ανώτατο όριο ή/και υποχρεωτικά, συμβόλαιο γενικής αστικής ευθύνης έναντι τρίτων για ασφαλιζόμενο όριο 1.000.000 και επέκταση εργοδοτικής ευθύνης για ασφαλιζόμενα όρια 250.000 ανά άτομο, 500.000 για ομαδικό ατύχημα και 500.000 κατ ανώτατο όριο. Ο ανάδοχος οφείλει να διατηρεί σε ισχύ την παραπάνω ασφαλιστική κάλυψη καθ' όλη την διάρκεια ισχύος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών. Σε περίπτωση ανάθεσης της σύμβασης θα πρέπει να προσκομιστεί ασφαλιστήριο συμβόλαιο με ρητή αναφορά στην σύμβαση

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

πλαίσιο με την ΕΥΔΑΠ. Σε περίπτωση δε Ένωσης εταιρειών / Κοινοπραξίας η συγκεκριμένη ελάχιστη προϋπόθεση μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη Ένωσης / Κοινοπραξίας. 3. Βεβαίωση από Τραπεζικό Οργανισμό περί εύρυθμης συνεργασίας Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6. οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν τα οικεία πεδία του ΕΕΕΣ του Παραρτήματος ΙΙΙ και ο προσωρινός ανάδοχος προσκομίζει: 1. Κατάλογο αθροιστικά τριετούς εμπειρίας κτηθείσας εντός της τελευταίας δεκαετίας, ή για όσο χρόνο είναι σε λειτουργία η επιχείρηση (σε περίπτωση που λειτουργεί για χρόνο μικρότερο των δέκα (10) ετών) στον οποίο να περιλαμβάνονται μία ή περισσότερες συμβάσεις παροχής ανάλογων υπηρεσιών συνολικού αντικειμένου αθροιστικά τουλάχιστον 300.000 ευρώ. Σε περίπτωση Ένωσης εταιρειών / Κοινοπραξίας η συγκεκριμένη ελάχιστη προϋπόθεση μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη Ένωσης / Κοινοπραξίας. 2. Βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης σύμβασης ή ισοδύναμα πιστοποιητικά από τα οποία να προκύπτει ότι έχει εκτελέσει επιτυχώς, την τελευταία δεκαετία ή για όσο χρόνο λειτουργεί, υπηρεσίες συνολικής διάρκειας 3 ετών (36 μήνες) αντίστοιχες με τις προκηρυσσόμενες για λογαριασμό δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα. Σε περίπτωση Ένωσης εταιρειών / Κοινοπραξίας η συγκεκριμένη ελάχιστη προϋπόθεση μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη Ένωσης / Κοινοπραξίας. 3. Υπεύθυνη δήλωση για το προσωπικό του με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που απασχολεί ο οικονομικός φορέας κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τουλάχιστον 30 ατόμων. Σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας ζητείται αθροιστικά. Από τις βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης του αρμόδιου φορέα, πρέπει να προκύπτει η παρεχόμενη υπηρεσία, ο χρόνος υλοποίησής της και βεβαίωση ότι αυτή εκτελέστηκε έντεχνα και εντός του προβλεπόμενου χρόνου εκτέλεσης. Συγκεκριμένα θα πρέπει να αναφέρεται: i. Ονομασία Αναδόχου της σύμβασης. ii. Φορέας ανάθεσης της σύμβασης. iii. Ημερομηνία έναρξης και περαίωσης της σύμβασης. iv. Τελική αξία της σύμβασης χωρίς Φ.Π. Α. v. Περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης. 4. Δήλωση ότι το προσωπικό που θα απασχολήσει καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης θα είναι άνω των είκοσι

## **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

πέντε ετών, και κάτοχοι των τυπικών προσόντων που απαιτούνται για την παροχή των κρίσιμων υπηρεσιών. Προς απόδειξη των ανωτέρω οι οικονομικοί φορείς εφόσον ανακηρυχθούν προσωρινοί ανάδοχοι και πριν την υπογραφή της συμφωνίας πλαίσιο υποχρεούνται να υποβάλουν στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε.: - πίνακα με ονομαστική κατάσταση του προσωπικού που πρόκειται να απασχολήσει για την υλοποίηση της παροχής των υπηρεσιών του συνόλου ή του τμήματος της συμφωνίας πλαισίου για την οποία έχει υποβάλλει προσφορά. -βιογραφικά σημειώματα και τίτλους σπουδών απασχολούμενου προσωπικού, όπως αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα I της παρούσας. Η τελική κατάσταση προσωπικού καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή προσωπικού στο μέλλον τελεί υπό την έγκρισή της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Τέλος, στο πεδίο 2.4.3.με τίτλο Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» ορίζεται: «2.4.3. I. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη [www.promitheus.gov.gr](http://www.promitheus.gov.gr) του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα III). Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

Ομοίως υποβάλλεται ξεχωριστό ΕΕΕΣ για στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς ή Ενώσεις δανείζονται εμπειρία τρίτου. 2.4.3.2. Τεχνική προσφορά. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από τον αναθέτοντα φορέα με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος I.A. και II της Διακήρυξης περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν».



### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

21. Επειδή, από την επισκόπηση των στοιχείων της υπόθεσης και τη συνδυαστική εφαρμογή των ως άνω όρων της διακήρυξης προκύπτει καταρχάς ότι η προσφορά της συμμετέχουσας και νυν προσφεύγουσας εταιρείας «...» αποκλείσθηκε κατά το στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς, διότι όπως αποτυπώνεται στη προσβαλλόμενη απόφαση «για τους λόγους που αναφέρονται στο 21.12.2018 Πρακτικό Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού ΣΠ2/2018». Στο εν λόγω πρακτικό και ειδικά για την εταιρεία «...» διαπιστώνονται τα εξής: «Η εταιρεία «...» δήλωσε ότι θα λάβει χρηματοοικονομική και τεχνική εμπειρία από την εταιρεία «...». Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.8 της Διακήρυξης «Σε περίπτωση που κάποιος οικονομικός φορέας επιλέξει να δανιστεί εμπειρία από τρίτο οικονομικό φορέα (χρηματοοικονομική ή τεχνική), ο τρίτος οφείλει να αποδείξει ότι διαθέτει τα αντίστοιχα προσόντα με τον διαγωνιζόμενο φορέα». Όμως: 1. Στο ΕΕΕΣ Μέρος IV, Ενότητα Β, ο οικονομικός φορέας «...», δεν έχει συμπληρώσει ότι έχει εύρυθμη συνεργασία με Τράπεζα (άρθρο 2.2.5 της Διακήρυξης) ούτε σε άλλο υποβληθέν έγγραφο. 2. Στα ΕΕΕΣ Μέρος IV, Ενότητα Γ, ούτε η εταιρεία «...», ούτε η εταιρεία «...» έχουν δηλώσει ότι διαθέτουν ομάδα έργου με τον απαιτούμενο αριθμό ατόμων και τα απαιτούμενα προσόντα (άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης). 3. Η εταιρεία «...» δεν διαθέτει εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης (άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης). Με το έγγραφο με αρ. πρωτ. 25867/05.12.2018, ζητήθηκαν διευκρινίσεις επί του σημείου 3. Η εμπειρία των φορέων σε παροχή υπηρεσιών τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης, σύμφωνα με την Διακήρυξη, αποδεικνύεται με την παροχή καταλόγου συναφών υπηρεσιών σε εταιρείες ή οργανισμούς του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα. Από τον κατάλογο που η εταιρεία «...» προσκόμισε, ήταν εμφανής η εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης αλλά όχι διοικητικής υποστήριξης. Από τις διευκρινήσεις που δόθηκαν δεν αποδείχθηκε εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης». Αναφορικά ωστόσο με την ελλιπή και δη πλημμελή συμπλήρωση των κατατεθέντων ΕΕΕΣ -κατά τον πρώτο ως άνω λόγο απόρριψης συγκεκριμένα

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

του ΕΕΕΣ του τρίτου δανείζοντος εμπειρία στη συμμετέχουσα και νυν προσφεύγουσα Κων/νου ... και κατά τον δεύτερο λόγο απόρριψης αναφορικά με τα ΕΕΕΣ και των δύο, συμμετέχουσας εταιρείας και τρίτου- η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει και συνομολογεί εν προκειμένω ότι τα συγκεκριμένα στοιχεία, ήτοι Βεβαίωση από Τραπεζικό Οργανισμό περί εύρυθμης συνεργασίας και Υπεύθυνη δήλωση για το προσωπικό του με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που απασχολεί ο οικονομικός φορέας κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τουλάχιστον 30 ατόμων, πράγματι, περιλαμβάνονται σε αυτά τα στοιχεία που ζητούνται στην παρ. 2.2.9.2. στις υποπαραγράφους Β1 έως Β9 της διακήρυξης και σε συνδυασμό με την παρ. 3.2. της διακήρυξης, αλλά τούτα προσκομίζονται μόνον από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν απαιτείται δηλαδή προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων στο στάδιο αυτό, γι' αυτό και δεν ζητήθηκαν, απαιτείται εντούτοις η σχετική δήλωση του φορέα στο ΕΕΕΣ, που όμως δεν έχει γίνει από τη προσφεύγουσα και επιπλέον κατά την αναθέτουσα αρχή η εν λόγω παράλειψη δεν είναι και θεραπευτέα, για αυτό και οι μόνες διευκρινήσεις που ζήτησε αφορούσαν στη δηλωθείσα εμπειρία και συνάφεια αυτής με τη ζητούμενη από την υπόψη σύμβαση.

22. Επειδή, εν προκειμένω οι προϋποθέσεις συμμετοχής, προκειμένου για την ορθή υποβολή της προσφοράς αποτυπώνονται ειδικότερα στους όρους του κεφ. 2.4.3 της υπόψη διακήρυξης σύμφωνα με τους οποίους *«Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη [www.promitheus.gov.gr](http://www.promitheus.gov.gr) του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα ΙΙΙ). Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση. Ομοίως υποβάλλεται ξεχωριστό ΕΕΕΣ για στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς ή Ενώσεις*

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

δανείζονται εμπειρία τρίτου. 2.4.3.2.Τεχνική προσφορά. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από τον αναθέτοντα φορέα με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Ι.Α. και ΙΙ της Διακήρυξης περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν». Προκειμένου δηλαδή για συμβάσεις άνω των ορίων, όπως και η συγκεκριμένη, οι συμμετέχοντες υποβάλλουν άρθια συμπληρωμένο το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ), το οποίο αποτελεί Υπεύθυνη Δήλωση των Οικονομικών Φορέων προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη και παρέχει προκαταρκτική απόδειξη ότι: α) ο οικονομικός φορέας δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 73 παρ. 1, 73 παρ. 2 και 73 παρ. 4 εδαφ. α και θ του Ν. 4412/2016 και β) ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77 του ίδιου νόμου. Επομένως, λόγω του ότι το ΕΕΕΣ συνιστά προκαταρκτική απόδειξη, στο πλαίσιο επιτάχυνσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, επέχει θέση ενημερωμένης υπεύθυνης δήλωσης, επισύροντας στο πρόσωπο του υπογράφοντος, σε περίπτωση πραγμάτωσης της αντικειμενικής υπόστασης του Ν. 1599/1986, τις έννομες συνέπειες της ψευδούς δήλωσης.

23. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης και από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης και δη της προσφοράς της προσφεύγουσας στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού εμφανίζεται ότι, ως όφειλε, έχει καταθέσει δύο ξεχωριστά ΕΕΕΣ, ήτοι το δικό της και του τρίτου δανείζοντος σε αυτή εμπειρία, ... Στο κατατεθέν από την ίδια ΕΕΕΣ και στο σχετικό πεδίο, του Μέρους ΙV. Κριτήρια Επιλογής, Κεφαλαίου Β. Οικονομική και χρηματοδοτική επάρκεια «Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές και χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, εάν υπάρχουν, οι οποίες ενδέχεται να έχουν προσδιοριστεί στη σχετική προκήρυξη ή στα σχετικά έγγραφα σύναψης της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι» η προσφεύγουσα

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

συμπληρώνει σχετικά «ΘΑ ΛΑΒΕΙ ΔΑΝΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ... » ενώ αντίστοιχα ο οικονομικός φορέας, παρέχων δάνεια εμπειρία στην ως άνω συμμετέχουσα, ..., στο ίδιο πεδίο του συμπληρωθέντος από αυτόν ΕΕΕΣ αναφέρει αυτολεξεί «ΘΑ ΔΩΣΕΙ ΔΑΝΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ (ΒΛΕΠΕ Ε3 2015-2016)». Επιπροσθέτως, στην από 19.07.2018 ψηφιακά υπογεγραμμένη υπεύθυνη δήλωση της προσφεύγουσας, δηλώνονται μεταξύ άλλων τα εξής: «Θα λάβω δάνεια Οικονομική & Χρηματοοικονομική επάρκεια από ... όπου ο συνολικός κύκλος εργασιών των (3) τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων θα καλύπτει το ζητούμενο της διακήρυξης ποσοστό [...] θα προσκομίσουμε βεβαίωση Τραπεζικού Οργανισμού όπου θα αναφέρεται ότι διατηρούμε εύρυθμη συνεργασία με τον συγκεκριμένο Τραπεζικό Οργανισμό». Σημειωτέον ότι στο υποβληθέν ΕΕΕΣ αλλά και στο σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο «πρότυπο» ΕΕΕΣ που έχει αναρτήσει η αναθέτουσα αρχή στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, δεν υφίσταται συγκεκριμένο χωρίο με ειδικό ερώτημα ως προς την εύρυθμη συνεργασία του συμμετέχοντος με Τράπεζα, ούτε και θα μπορούσε άλλωστε αφού η συγκεκριμένη απαίτηση ικανοποιείται με την προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών εγγράφων από τον προσωρινό ανάδοχο και όχι με την απλή δήλωση του στο ΕΕΕΣ. Δεδομένων των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι δεν υφίσταται η προβαλλόμενη διά της προσβαλλομένης απόφασης έλλειψη στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, αντιθέτως καλύπτονται οι απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου της διακήρυξης περί παροχής δάνειας εμπειρίας. Επιπλέον δε στην ως άνω υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση, κατ' αντιστοιχία της επικαιροποιημένης υπεύθυνης δήλωσης σε επίπεδο προκαταρκτικής απόδειξης που είναι το ΕΕΕΣ, αναφέρεται ειδικώς από τη συμμετέχουσα και νυν προσφεύγουσα εταιρεία σχετική δέσμευση περί προσκόμισης της επίμαχης βεβαίωσης, που αποτελεί ως προελέχθη υποχρέωση του προσωρινού αναδόχου.

24. Επειδή, σε ό,τι αφορά τον δεύτερο λόγο απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, ήτοι ότι στα κατατεθέντα ΕΕΕΣ Μέρος IV, Ενότητα Γ, ούτε η συμμετέχουσα εταιρεία ..., ούτε ο τρίτος δανείζων σε αυτή

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

στήριξη αναφορικά με την τεχνική και επαγγελματική επάρκεια .... έχουν δηλώσει ότι διαθέτουν ομάδα έργου με τον απαιτούμενο αριθμό ατόμων και τα απαιτούμενα προσόντα (άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης) ισχύουν *mutatis mutandis* τα αναφερθέντα στις προηγούμενες σκέψεις (και ειδικότερα σκ. 22-23). Πλέον συγκεκριμένα στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας η προσφεύγουσα δηλώνει ότι «ΘΑ ΛΑΒΕΙ ΔΑΝΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ... », ο δε τρίτος δανείζων ... στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ του ότι «ΘΑ ΔΩΣΕΙ ΔΑΝΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ - ΒΛΕΠΕ ΠΙΝΑΚΑ ΕΡΓΩΝ». Ορθώς εν προκειμένω υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι η από 25.06.2018 υπεύθυνη δήλωση του ... και τα αναγραφόμενα στο ΕΕΕΣ είχαν σκοπό να δηλωθεί δι' αυτών η δέσμευση του ... να παράσχει δάνεια εμπειρία, δηλώνοντας συγκεκριμένα ότι: «Με την παρούσα δηλώνω ότι δανείζοντας εμπειρία στην .... στο επίπεδο οικονομικής-χρηματοοικονομικής και τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας, δεσμεύομαι έναντι της ... και της ΕΥΔΑΠ ΑΕ για άρτια εκτέλεση της ανωτέρω σύμβασης έργου». Επιπλέον δε στην από 25.07.2018 υπεύθυνη δήλωση του ....., δηλώνεται από αυτόν ότι το προσωπικό που απασχολεί και θα διαθέσει στην συμμετέχουσα (και νυν προσφεύγουσα) εταιρία για τη διεκπεραίωση του έργου ανέρχεται στα 108 άτομα, αριθμός που υπερκαλύπτει τον απαιτούμενο που αναφέρεται στην οικεία διακήρυξη της ΕΥΔΑΠ. Σημειωτέον τέλος, ότι από τη προσεκτική μελέτη του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι στην τεχνική έκθεση/ τεχνική προσφορά της προσφεύγουσας περιλαμβάνεται επαρκής αναλυτική καταγραφή των υποχρεώσεων που προτίθεται και δεσμεύεται να αναλάβει, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εκτέλεση του έργου με ομάδα έργου 41 ατόμων που θα έχουν τις αναλυτικώς αναφερόμενες στη διακήρυξη ειδικότητες. Κατά συνέπεια ορθώς ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η αναθέτουσα αρχή, υπολαμβάνοντας ότι τα κατατεθέντα ΕΕΕΣ ήταν ελλιπή ή πλημμελώς συμπληρωμένα, έκρινε εσφαλμένως, ερειδόμενη σε πλημμελή ερμηνεία των όρων της διακήρυξης και του κείμενου νομοθετικού πλαισίου του Ν. 4412/2016. Αντιθέτως, η προσφεύγουσα εν προκειμένω ορθώς

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

υπέβαλε τη προσφορά της τηρώντας τους όρους της διακήρυξης κατά το προκαταρκτικό στάδιο υποβολής των προσφορών, δεδομένου ότι τα λοιπά ζητούμενα προς απόδειξη στοιχεία, όπως η ομάδα έργου, η βεβαίωση εύρυθμης συνεργασίας με τραπεζικό οργανισμό κ.λπ. πρέπει να προσκομιστούν, όπως προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης, από τον προσωρινό ανάδοχο (ΣΤΕ ΕΑ 251/2018 σκ. 9 και ΣΤΕ ΕΑ 107/2018 σκ. 7).

25. Επειδή, σε ό,τι αφορά τον τρίτο λόγο απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, ότι δηλαδή ο τρίτος δανείζων σε αυτή εμπειρία .... δεν διαθέτει εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης σύμφωνα με το άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης, αντιθέτως από τον κατάλογο που προσκομίσθηκε συμβάσεων όπου συμβαλλόμενο μέρος ήταν ο τελευταίος, κατά την αναθέτουσα αρχή προκύπτει η εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης, όχι όμως διοικητικής υποστήριξης, ως απαιτείται. Οι δε σχετικοί όροι της διακήρυξης προκειμένου για τη Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα επιτάσσουν: «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο, οι οικονομικοί φορείς επί ποινή αποκλεισμού απαιτείται: 1. να έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε παροχή υπηρεσιών τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης σε εταιρείες ή οργανισμούς ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα. Η εμπειρία αυτή θα αποδεικνύεται με την παροχή καταλόγου συναφών υπηρεσιών σε εταιρείες ή οργανισμούς του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα...». Από τη προσεκτική μελέτη εντούτοις των προσκομισθεισών από τη προσφεύγουσα αριθμού συμβάσεων, ύστερα από την έγγραφη κλήση της προς τούτο από την αναθέτουσα αρχή, με συμβαλλόμενο μέρος τον κ. .... και ενδεικτικά την από 07.09.2016 σύμβαση με ΔΕΔΔΗΕ με αρ. 8000000033 που αφορά στη Διοικητική Περιοχή Ηρακλείου Κρήτης, την από 04.05.2016 υπ' αριθ. ΔΠΜ-Θ/ΠΔΘ/3003414/2015 σύμβαση με ΔΕΔΔΗΕ της Διοικητικής Περιοχής Δυτ. Θεσσαλονίκης, την από 08.08.2016 υπ' αριθμ. ΔΠΑ/ΕΠ-6761 σύμβαση με ΔΕΔΔΗΕ που αφορά στη Διοικητική Περιοχή Καλλιθέας εμφανίζεται ότι μέρος του αντικειμένου των ως άνω συμβάσεων είναι και εν

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

γένει η διοικητική υποστήριξη των παρασχεθεισών τεχνικών υπηρεσιών, αφού αναφέρεται λ.χ. «ο Ανάδοχος θα παραδίδει καθημερινά ηλεκτρονικά αρχείο με τα πρόσθετα στοιχεία, όπως φωτογραφίες, συντεταγμένες από GPS κλπ, στο αρμόδιο γραφείο της καταμέτρησης.» Όπως άλλωστε δηλώνεται και στην υπεύθυνη δήλωση διευκρινίσεων του νομίμου εκπροσώπου της προσφεύγουσας όσο και στην από 11.12.2018 υπεύθυνη δήλωση διευκρινίσεων του δανείζοντος εμπειρία ... : «σας υποβάλλω ενδεικτικά και όχι περιοριστικά κείμενα συμβάσεων μεταξύ εμού και με τον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ σε πανελλαδικό επίπεδο σύμφωνα με τον πίνακα συμβάσεων του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ που σας κατατέθηκε στο αρχικό στάδιο υποβολής προσφορών με συνημμένες τις βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης έργων. Από το περιεχόμενο των συμβάσεων που αφορούν τη ΛΗΨΗ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΠΩΝ και τον τρόπο υλοποίησης των συμφωνημένων υπηρεσιών αποδεικνύεται και η εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης, καθώς προαπαιτούμενο της παροχής των τεχνικών υπηρεσιών είναι η διοικητική υποστήριξη που υπάρχει σε ημερήσια και διαρκή βάση, από την πλευρά του παρέχοντος προς την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, προκειμένου καταρχήν να παρέχονται άμεσα οι υπηρεσίες, που αλλάζουν διαρκώς ακόμα και μέσω τηλεφωνικών εντολών, να καθίσταται εφικτός ο άμεσος έλεγχος, η άμεση παροχή υπηρεσιών καθώς και η άμεση αντιμετώπιση των εκάστοτε προβλημάτων και διοικητικών αναγκών, παράλληλα και συγχρόνως με την παροχή των τεχνικών υπηρεσιών. Ενδεικτικά αναφέρω πως στα σχετικά σημεία των συμβάσεων ως προς τη διοικητική υποστήριξη της εκάστοτε αναθέτουσας η αναφορά στα εξής σημεία: 1. Στο αντικείμενο της σύμβασης και ανάλυση αυτού 2. Στην τεχνική περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης αναλύεται διεξοδικά η αναγκαία διοικητική υποστήριξη που απαιτείται για την άρτια διεκπεραίωση του έργου, καταρχήν με την οργάνωση των συνεργείων που θα απασχοληθούν για την παροχή των υπηρεσιών, την επικόλληση ενημερωτικών σημειωμάτων, τη συμπλήρωση και αποστολή σε καθημερινή βάση ηλεκτρονικών αρχείων προς την αναθέτουσα αρχή με όλο των όγκο των προς εκτέλεση εντολών με ανάλυση διεκπεραίωσης ή μη, με καθημερινή

### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

παρουσία της ομάδας έργου στα γραφεία της αναθέτουσας αρχής για παραλαβή 3. Στο προσωπικό του αναδόχου. Ορίζεται σε κάθε σύμβαση το ανώτατο όριο διεκπεραίωσης βιβλίων καταμέτρησης που αποτελούν τον πυλώνα τις διοικητικής υποστήριξης των έργων ΛΗΨΗΣ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ. 4. Ποινικές ρήτρες. Στο συγκεκριμένο τμήμα των κατατεθειμένων συμβάσεων καθίσταται σαφές ότι κάθε παράλειψη εργασιών που εμπίπτουν στο κομμάτι της διοικητικής υποστήριξης έργου (αδικαιολόγητες καθυστερήσεις λήψης ενδείξεων και μη ολοκληρωμένα βιβλία καταμέτρησης, απώλεια-καταστροφή φύλλων λήψης ενδείξεων ή βιβλίων καταμέτρησης, ελλιπής ή ψευδής συμπλήρωση εγγράφων/εντύπων/αναφορών επιβάλλουν ποινικές ρήτρες εις βάρος του έργου. Ειδικότερα στη σύμβαση ΑΠΟΚΟΠΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ τονίζεται σε όλη την έκταση της σύμβασης η αναγκαιότητα σωστής διοικητικής υποστήριξης από τα στελέχη της ομάδας έργου λόγω σοβαρότητας και επικινδυνότητας του αντικειμένου. Πιο συγκεκριμένα γίνεται σαφή αναφορά στην ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ συμπλήρωση εντύπου εντολής καρτέλα μετρητή ή κυψέλης, ημερησίου δελτίου επίδοσης εντολών εργασίας, ειδικών αυτοκόλλητων εντύπων, ειδικών δελτιαρίων, δελτίων αναφοράς. Η σοβαρότητα και αναγκαιότητα όλων των παραπάνω λειτουργιών διοικητικής υποστήριξης διαφαίνεται και από το παράρτημα των ποινικών ρητρών που επιβάλλει οικονομικές κυρώσεις σε ενδεχόμενη μη ορθή συμπλήρωση των ανωτέρω. Συνοψίζοντας τα παραπάνω από τις προσκομιζόμενες δημόσιες συμβάσεις της αναθέτουσας αρχής ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, υψίστης και αδιαμφισβήτητης σημασίας, και από το αναλυτικό περιεχόμενο αυτών και την προσεκτική ανάγνωσή τους, αποδεικνύεται η παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, προαπαιτούμενη και αναπόσπαστα συνδεδεμένη με τη μετέπειτα παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης και την παρακολούθηση του συνόλου των υπηρεσιών που παρέχονται από πλευράς ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς τους κάθε κατηγορίας καταναλωτές, σε όλα τα αιτήματα και ανάγκες που υποβάλλονται ανά πάσα στιγμή από πλευράς τους». Από τα ως άνω δηλωθέντα που θα πρέπει να θεωρηθούν επαρκείς διευκρινήσεις, τη συνδυαστική εφαρμογή των όρων της



### **Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

διακήρυξης περί του αξιούμενου αντικείμενου της και τη συνάφεια των απαιτούμενων υπηρεσιών με το αντικείμενο του έργου που αποδεικνύουν την εμπειρία του προσφέροντος, πρέπει να γίνει δεκτό ότι αποδεικνύει η προσφεύγουσα εν προκειμένω την συνάφεια με τις ζητούμενες υπηρεσίες τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης διά των επικαλούμενων από αυτή και προσκομισθεισών συμβάσεων, ικανοποιώντας ούτως την απαιτούμενη επάρκεια εμπειρίας.

26. Επειδή, κατά τα ως άνω γενόμενα δεκτά, οι λόγοι της ως άνω β) προσφυγής κρίνονται βάσιμοι και η εν λόγω προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

27. Επειδή, η παρεμβαίνουσα με την ασκηθείσα Παρέμβαση της προβάλλει επιπλέον λόγους για τον αποκλεισμό της προσφεύγουσας, λόγοι που συνάδουν ωστόσο με την νόμιμη άσκηση Προδικαστικής Προσφυγής και όχι Παρέμβασης.

28. Επειδή, ανεξάρτητα από την αρχή της αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών, σημειώνεται ότι η κατάθεση από τη προσφεύγουσα της με αρ. 2723/2018 απόφασης του ΣΤΕ και ανάρτηση της στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ την 18.03.2019, η περαιτέρω κατάθεση υπομνημάτων και σχολιασμού από τη α) ως άνω προσφεύγουσα και «σημειωμάτων» υπέρ της προσφυγής εκάστης των προσφευγουσών υποβάλλονται τύποις απαραδέκτως αφού δεν προβλέπεται στο θεσμικό/ κανονιστικό πλαίσιο εξέτασης των Προσφυγών από την ΑΕΠΠ.

29. Επειδή, κατόπιν τούτων, οι κρινόμενες Προδικαστικές Προσφυγές πρέπει να γίνουν δεκτές και οι Παρεμβάσεις να απορριφθούν.

30. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί κατά το μέρος που κρίνονται βάσιμοι οι ισχυρισμοί των προσφευγουσών εταιρειών.

31. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε έκαστη προσφεύγουσα πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 Ν. 4412/2016).

**Αριθμός απόφασης: 382, 383 / 2019**

**Για τους λόγους αυτούς**

Δέχεται τις Προσφυγές.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 20088 απόφαση (υπ' αριθμ. 1308 συνεδρίασης της 01.02.2019) του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. όπως τούτη εκδόθηκε στο πλαίσιο της με αριθμ. ΣΠ2/2018 διακήρυξης με αντικείμενο τη σύναψη συμφωνίας - πλαίσιο παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης στο πεδίο αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. άνω των ορίων του άρθρου 235 του Ν. 4412/2016, κατά το σκέλος που α) απεφασίσθη η έγγραφη κλήση των οικονομικών φορέων «...» για την διευκρίνιση των οικονομικών προσφορών τους και β) απερρίφθη η προσφορά της εταιρείας «...», σύμφωνα με το σκεπτικό.

Απορρίπτει τις Παρεμβάσεις.

Ορίζει την επιστροφή των παραβόλων στις προσφεύγουσες.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη στις 19 Μαρτίου 2019 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 08 Απριλίου 2019.

**Η Πρόεδρος**

**Ο Γραμματέας**

**Μαρία Κων. Μανδράκη**

**Αλέξανδρος Γρυπάρης**